

Metodický pokyn ke zřízení funkce asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami

Účinnost od 1. 4. 2014

Č. ev.: 43 165/2014/KUUK

Ing. Štěpán Harašta
vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy
Krajského úřadu Ústeckého kraje

Základní ustanovení

Metodický pokyn ke zřizování pracovního místa asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „metodický pokyn“) upravuje postup při udílení souhlasu krajského úřadu ke zřízení funkce asistenta pedagoga (dále jen „AP“) v mateřských školách, základních školách, základních školách speciálních, středních školách a vyšších odborných školách (dále též jen „škola“), a to ve třídách nebo studijních skupinách, ve kterých se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami.

Definice funkce AP

AP je pedagogický pracovník, který vykonává přímou pedagogickou činnost ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami, nebo ve škole zajišťující vzdělávání dětí, žáků a studentů formou individuální integrace, nebo který vykonává přímou pedagogickou činnost spočívající v pomocných výchovných pracích ve škole, ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání, ve školském výchovném a ubytovacím zařízení, ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči.

Funkce AP se řadí mezi vyrovnávací a podpůrná opatření při vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími opatřeními, tj. pro děti, žáky a studenty se zdravotním či sociálním znevýhodněním nebo zdravotním postižením. AP působí ve třídě, ve které se takovéto dítě, žák nebo student vzdělává. AP vždy pracuje pod metodickým vedením pedagoga, který zodpovídá za průběh i výsledky vzdělávání. Podporu AP poskytují odborní pracovníci školských poradenských zařízení.

Je třeba rozlišovat:

- a) **asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním**
- b) **asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním**

Dále dle § 8 odst. 7 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve třídách, odděleních a studijních skupinách, ve kterých se vzdělává žák se zdravotním postižením, může se souhlasem ředitele školy zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka působit **osobní asistent**, který není zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy. Pokud tedy dítě, žák nebo student vyžaduje pomoc osobního asistenta, jedná se o sociální službu zajišťovanou v rámci MPSV.

Zřízení funkce AP

Pracovní místo AP zřizuje ředitel mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy se souhlasem krajského úřadu na základě ust. § 16 odst. 9 a 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 20 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ust. § 7 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Hlavní činnosti AP

Hlavními činnostmi AP jsou:

- a) pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky a zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází,
- b) podpora žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí,
- c) pomoc žákům při výuce a přípravě na výuku,
- d) nezbytná pomoc žákům s těžkým zdravotním postižením při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola v souladu se zápise do školského rejstříku uskutečňuje vzdělávání.

Platové zařazení a náplň práce AP

AP je zaměstnancem školy a pedagogickým pracovníkem s možností platového zařazení do 4. – 9. platové třídy, které se uskutečňuje na základě nejnáročnějších požadovaných činností a odborné kvalifikace AP ve smyslu nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, v platném znění, - příloha 2.16.05. Konkrétní náplň práce – rozsah a rozpis jednotlivých činností pro AP stanoví ředitel/ka školy na základě podkladů a doporučení školského poradenského zařízení, na základě skutečných potřeb žáka a na základě podmínek školy.

Odborná kvalifikace AP

AP musí splňovat odpovídající odbornou kvalifikaci stanovenou v § 20 zák. č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění.

Náležitosti žádosti o souhlas se zřízením funkce AP

Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním

Ředitel školy zasílá žádost o souhlas se zřízením pracovního místa asistenta pedagoga (dále jen „žádost“) na odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje (dále jen „odbor SMT KÚ ÚK“). Žádost obsahuje náležitosti podle ust. § 7 odst. 2 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Nezbytnými náležitostmi žádosti jsou:

- název a sídlo právnické osoby, která vykonává činnost školy
- počet žáků a tříd celkem
- počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- dosažené vzdělání AP
- předpokládanou výši platu nebo mzdy
- zdůvodnění potřeby zřízení funkce AP
- cíle, kterých chce ředitel/ka školy zřízením této funkce ve škole dosáhnout
- náplň práce AP
- aktuální doporučení školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra) se stanovením hodinové dotace, po kterou je asistent do výuky doporučen

Vzor žádosti je součástí tohoto pokynu (viz strana 6).

Termín podání žádosti: 30. června

Pokud dojde ke změně podmínek, na základě kterých byl vydán souhlas se zřízením funkce AP, ředitel **písemně oznámí tyto skutečnosti odboru SMT KÚÚK do 15 dní** (změna osoby AP a s ním i případná změna platového stupně; přestup žáka do jiné základní školy; ukončení pracovního poměru AP atd.). Odbor SMT KÚÚK posoudí, zda nejsou dány důvody pro odnětí uděleného souhlasu a pro případné podání nové žádosti o udělení souhlasu se zřízením funkce AP. V případě nedodržení této povinnosti se jedná o neoprávněné čerpání státních prostředků a porušení rozpočtové kázně.

Zřizování pracovního místa AP v průběhu školního roku je možné pouze v mimořádných případech.

Upozornění k zasílaným žádostem:

Pokud některý dokument bude obsahovat rodné číslo, případně jiný citlivý údaj, tento začerněte.

Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Základní vymezení a cíle rozvojového programu MŠMT na financování AP pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním (dále „rozvojový program“), jeho oprávnění žadatelé, postup při podávání žádostí včetně termínu podání žádostí a způsob vyplacení dotací je vždy stanoven ministerstvem v souladu s vyhlášeným programem, a to na období kalendářního roku. Školy musí sledovat informace uveřejněné na stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/dotacni-rozvojove-a-operacni-programy>

Cílem programu je zajistit rovný přístup ke vzdělávání poskytnutím neinvestičních finančních prostředků účelově určených na financování platů asistentů pedagoga k dětem, žákům a studentům (dále jen „žák“) se sociálním znevýhodněním. Za žáka se sociálním znevýhodněním se považuje žák dle § 16 odst. 4 školského zákona, status žáka se sociálním znevýhodněním dále upravuje § 1 odst. 6 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění.

Žádost školy o zapojení do rozvojového programu je vždy součástí tohoto programu. V případě žádosti o nově zřizované místo AP pro žáky se sociálním znevýhodněním je souhlas odboru SMT KÚÚK vázán na výrazný a zdůvodněný nárůst počtu dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Každá takováto žádost bude odborem SMT KÚ ÚK zvlášť posuzována.

Nezbytnými náležitostmi žádosti jsou:

- název a sídlo právnické osoby, která vykonává činnost školy
- počet žáků a tříd celkem
- počet žáků se sociálním znevýhodněním
- dosažené vzdělání AP
- předpokládanou výši platu nebo mzdy
- zdůvodnění potřeby zřízení funkce AP
- cíle, kterých chce ředitel/ka školy zřízením této funkce ve škole dosáhnout
- náplň práce AP

Souhlas se zřízením funkce AP pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním je odborem SMT vydán v souladu s vyhlášeným rozvojovým programem MŠMT na období kalendářního roku. Zapojení do rozvojového programu mimo termíny vypsání MŠMT není možné.

V případě nedodržení podmínek rozvojového programu se jedná o neoprávněné čerpání státních prostředků a porušení rozpočtové kázně.

Ekonomické zabezpečení funkce AP

Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Ředitel školy požádá o financování asistenta pedagoga pro integrovaného žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení, které také doporučí optimální míru vyučovacích hodin a předmětů, v nichž žák asistenci potřebuje.

Ve speciálních školách nebo třídách je financování asistentů pedagoga obsaženo v normativě na přímé náklady, dle vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativěch, v platném znění, v příplatku na postižení žáka. V případě, že je žák integrován do běžné třídy, jsou tyto příplatky normativně hrazeny ve stejné výši na žáka jako ve speciálních třídách nebo školách.

Škola obdrží finanční prostředky navíc pouze v případě, že má nedostatečný rozpočet z objektivních důvodů (tímto důvodem není zbytečný nadnormativní počet pracovníků, ale například spádová škola s nízkým počtem žáků apod.). Tyto případné finanční prostředky budou přiděleny maximálně na 20 hodin týdně, tj. 0,5 úvazku pro asistenta pedagoga PRO TŘÍDU, ve které se vzdělává žák s „lehkým zdravotním postižením“. Při financování asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty s těžkým zdravotním postižením, dle ust. § 1 odst. 5 Vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, bude postupováno tak, aby byla umožněna příprava pomůcek a učebních materiálů pro další vyučovací den, maximálně 30 hodin týdně, tj. 0,75 úvazku.

Financování asistenta pedagoga podle § 16 odst. 9 školského zákona, **pokud tato problematika není řešena dostatečným příplatkem k normativu, bude vždy hrazeno do 30. 6. daného školního roku**, následně pro další pololetí nutno provést audit další potřeby.

Na navýšení prostředků pro financování místa asistenta pedagoga není právní nárok. Ředitel školy zodpovídá za rozpočet organizace tak, aby přidělené finanční prostředky pokryly veškeré náklady pro všechny zaměstnance v organizaci, a určuje jejich rozdělení pro zaměstnance dle svého rozhodnutí v souladu s ust. § 131, odst. 1 zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Asistent pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním

Financování pracovního místa asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním je dáno rozvojovým programem MŠMT. Finanční prostředky poskytnuté na základě rozhodnutí MŠMT v rámci tohoto programu přidělí Krajský úřad oprávněným žadatelům na období kalendářního roku.

Školy musí sledovat informace uveřejněné na stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/dotacni-rozvojove-a-operacni-programy>

Název a adresa školy:

Žádost ředitele/ky školy o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením

Žádáme o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga (dále jen „AP“) v souladu s § 16 odst. 9 a 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), s § 2 odst. 2 písm. g zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů a s § 7 odst. 2 a § 8 odst. 2 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Jméno a příjmení dítěte/žáka, ke kterému bude funkce AP zřízena:

Zřízení funkce AP pro školní rok s účinností od:

Třída běžná/speciální*, ročník:

O souhlas žádám nově/opakovaně*.

Celkový počet dětí/žáků v zařízení:	
Celkový počet tříd v zařízení:	
Počet dětí/žáků ve třídě, ve které bude AP působit:	
Počet dětí/žáků se speciálně vzdělávacími potřebami ve třídě, kde AP bude působit:	
Dosažené vzdělání AP:	
Navrhovaná platová třída a platový stupeň AP:	
Rozsah počtu vyučovacích hodin přímé pedagogické činnosti AP/úvazek:	

Povinná příloha:

- *Náplň práce AP*
- *Vyjádření školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC)*
- *Zdůvodnění potřeb, kterých chce ředitel/ka zřízením této funkce dosáhnout*
- *Cíle, kterých chce ředitel/ka zřízením funkce AP dosáhnout*

Zpracoval/a:

Kontakt:

Dne:

.....
Razítko a podpis ředitele/ky školy

* nehodící se škrtněte

Název a adresa školy:

Žádost ředitele/ky školy o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Žádáme o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga (dále jen „AP“) v souladu s § 16 odst. 9 a 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), s § 2 odst. 2 písm. g zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů a s § 1 odst. 6 a § 7 odst. 2 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Zřízení funkce AP pro kalendářní rok s účinností od:

O souhlas žádám nově/opakovaně[†].

Celkový počet dětí/žáků v zařízení:	
Celkový počet tříd v zařízení:	
Počet dětí/žáků se speciálně vzdělávacími potřebami ve třídách, kde AP bude působit:	
Počet dětí/žáků se sociálním znevýhodněním:	
Dosažené vzdělání AP:	
Navrhovaná platová třída a platový stupeň AP:	
Rozsah počtu vyučovacích hodin přímé pedagogické činnosti AP/úvazek:	

Povinná příloha:

- *Náplň práce AP*
- *Zdůvodnění potřeb, kterých chce ředitel/ka zřízením této funkce dosáhnout*
- *Cíle, kterých chce ředitel/ka zřízením funkce AP dosáhnout*

Zpracoval/a:

Kontakt:

Dne:

.....
Razítko a podpis ředitele/ky školy

[†] nehodící se škrtněte

LEGISLATIVNÍ ZABEZPEČENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA ASISTENTA PEDAGOGA

Zákony:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády:

- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, v platném znění.
- Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, v platném znění.
- Nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, v platném znění.

Vyhlášky:

- Vyhláška č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisích a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů.